

FIȘA DISCIPLINEI

Anul universitar 2024 - 2025

Anul de studiu II / Semestrul I

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia
1.2. Facultatea	De TEOLOGIE ORTODOXĂ
1.3. Departamentul	DE TEOLOGIE
1.4. Domeniul de studii	TEOLOGIE (ORTODOXĂ)
1.5. Ciclul de studii	Masterat (2024 – 2025)
1.6. Programul de studii/calificari COR/grupă de bază ESCO*	Mediere interculturală și interreligioasă

* conform Planului de învățământ

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Comuniune și comunicare			2.2. Cod disciplină		MED 204	
2.3. Titularul activității de curs			Nicola-Coriolan DURA					
2.4. Titularul activității de seminar / laborator			Nicola-Coriolan DURA					
2.5. Anul de studiu	III	2.6. Semestrul	II	2.7. Tipul de evaluare (E/C/VP)	E	2.8. Regimul disciplinei (O – obligatorie, Op – opțională, F – facultativă)		Op

3. Timpul total estimat

3.1. Numar ore pe saptamana	3	din care: 3.2. curs	1	3.3. seminar/laborator	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5. curs	12	3.6. seminar/laborator	24
Distribuția fondului de timp					ore
a. Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					12
b. Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
c. Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					12
d. Tutoriat					5
e. Examinări					12
f. Alte activități universitare (vizite de studiu, consultații proiecte, etc.)					7

3.7 Total ore studiu individual (a+b+c)	58
3.8 Total ore activități universitare (d+e+f+3.4)	42
3.9 Total ore pe semestru (3.7+3.8)	100
3.10 Numărul de credite**	4

* 1 credit = 25 ore

**Se recomandă ca 3.7 să fie mai mare sau egal cu 3.8

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	MTC 102, MTC 103, MTC 104, MTC 105, MTC 106, MTC 107, MTC 108.
4.2. de competențe	Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Videoproiector, lap-top, flipchart
5.2. de desfășurarea a seminarului/laboratorului	Sală dotată cu tablă, lap-top, flipchart, video-proiector

6. Competențe specifice acumulate

Competențe/rezultate ale învățării	Cunoașterea și utilizarea terminologiei canonice; - cunoaște, definește și înțelege lucrarea juridică a Bisericii; - cunoaște cele mai importante normative canonice; - cunoaște și înțelege legislația bisericească; - cunoaște și înțelege conceptul de persoană juridică; - explică rânduiele canonice; aplică teorii și metode realităților practice pastorale
Competențe transversale	- aplicarea regulilor de muncă organizată și eficientă, a unor atitudini responsabile față de domeniul didactic-științific, pentru valorificarea creativă a propriului potențial, cu respectarea principiilor și a normelor de etică profesională; culege informații din medii științifice străine, adaptând și aplicând aceste valori noi propriei doctrine și practici canonico-juridice.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	familiarizarea studenților cu noțiunile și terminologia specifică dreptului în genere și a dreptului canonic în special; să contribuie la formarea unui mens juridica a viitorilor preoți, urmărind în acest sens prezentarea izvoarelor, a normelor și principiilor de organizare a Bisericii precum și a principalelor ei instituții, începând de la întemeierea ei și până astăzi, cu o privire particulară asupra dreptului particular al Bisericii Ortodoxe Române.
7.2 Obiectivele specifice	să cunoască terminologia juridică specifică Dreptului Canonic - să distingă între norma canonică și norma civilă; - să cunoască izvoarele Dreptului Canonic (izvoarele care produc normele canonice și izvoarele prin care aceste norme sunt cunoscute); - să cunoască principiile colecții și coduri canonice răsăritene și apusene; - să cunoască principalele colecții canonice românești (pravilele); - să cunoască principiile de organizare și funcționare ale Bisericii și cum acestea sunt aplicate în legislația bisericească actuală a Bisericii Ortodoxe Române; - însușirea legislației actuale privitoare la organizarea Bisericii.

8. Conținuturi*

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
I. Raporturile Bisericii cu Statul <i>A. Raporturile Bisericii cu Statul Roman (factorii care au determinat aceste raporturi, premisele lor istorico-juridice)</i> - Factorii pozitivi de natură religioasă - Factorii pozitivi laici sau politici - Factorii negativi de natură religioasă - Factorii negativi de natură laică sau profană - Premizele istorico-juridice ale relațiilor Bisericii cu Statul Roman	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	1 ore fizice
<i>B. Biserica în cadrul Statului Romano-Bizantin</i> - Consolidarea organizatorică a Bisericii în Răsărit, începând din secolul VI - Evoluția relațiilor dintre Biserică și Stat în epoca bizantină - Relațiile dintre Biserică și Stat în Imperiul Roman de Apus	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	1 ore fizice
<i>C. Raporturile Bisericii cu statele feudale moderne și contemporane</i> - Statutul Bisericii Ortodoxe sub stăpânirea turcească - Situația Bisericii Ortodoxe în celelalte țări europene	Prelegere Videoproiector	1 ore fizice

3. Permanentizarea tipurilor bizantine de relații dintre Biserică și Stat în Bisericele Ortodoxe Autocefale	Materiale didactice imprimare	
4. Modificarea relațiilor dintre Biserică și Stat ca rezultat al schimbărilor social-politice		
II. Raporturile dintre Bisericele Ortodoxe <i>A. Unitatea în diversitate a Bisericii Ecumenice a Răsăritului</i> 1. Biserica Ortodoxă, în întregimea ei, model de unitate în diversitate 2. Ecumenicitatea internă a Bisericii 3. Ecumenicitatea externă a Bisericii, concretizare a ecumenicității interne	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimare	1 ore fizice
<i>B. Modalități de menținere a bunelor raporturi frățești între Bisericele Ortodoxe</i> 1. Importanța apocrisiarilor — solii bisericești, în trecut — în menținerea legăturilor dintre unitățile Bisericii Ecumenice 2. Alte mijloace folosite de Bisericele Ortodoxe Autocefale, pentru folosirea unității dogmatice, cultice și canonice	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimare	1 ore fizice
<i>C. Probleme cu implicații canonice în raporturile dintre Bisericele Ortodoxe</i> 1. Problema autocefaliei bisericești 2. Problema autonomiei bisericești 3. Diaspora ortodoxă 4. Problema calendarului	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimare	1 ore fizice
<i>D. Raporturile Bisericii Ortodoxe Române Autocefale cu celelalte Biserici Ortodoxe și cu unitățile sale din diaspora</i>	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimare	1 ore fizice
III. Raporturile Bisericii cu celelalte Bisericii neortodoxe, în perspectiva refacerii unității Bisericii <i>A. Raporturile Bisericii Ortodoxe cu Bisericele eterodoxe</i> 1. Raporturile Bisericii Ortodoxe cu Bisericele Vechi Orientale, necalcedoniene 2. Raporturile Bisericii Ortodoxe cu Bisericele Apusene, neortodoxe	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimare	1 ore fizice
<i>B. Probleme cu implicații canonice privind raporturile intercreștine</i> 1. Probleme fundamentale privind raporturile intercreștine 2. Poziția și aportul Bisericii Ortodoxe Române în lucrarea de refacere a unității creștine	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimare	1 ore fizice
<i>IV. Cadrul legislativ actual de încadrare a cultelor religioase în societatea civilă din România.</i> 1. Constituțiile României (istoric). 2. Legea cultelor (istoric). 3. Statutele de organizare al cultelor/confesiunilor) religioase recunoscute de către statul român	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimare	3 ore fizice
Bibliografie 1. *** <i>Pidalionul sau Cârma Bisericii Ortodoxe</i> , editura "Credința strămoșească", 2013. 2. *** <i>Regulamentul de procedură al instanțelor disciplinare și de judecată ale Bisericii Ortodoxe Române</i> , - Legiuirile Bisericii Ortodoxe Române – Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 1953 și actualizări. 3. *** <i>Regulamentul pentru administrarea averilor bisericești</i> , - Legiuirile Bisericii Ortodoxe Române – Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 1953 și actualizări. 4. *** <i>Regulamentul pentru alegerea, funcționarea și dizolvarea organelor deliberative și executive în parohiile, protopopiatele și Eparhiile din Patriarhia Română</i> , - Legiuirile Bisericii Ortodoxe Române – Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 1953 și actualizări. 5. *** <i>Regulamentul pentru numirea și transferarea clerului din parohii, examenele de capacitate, definitivare, promovare și selecționare pentru Capitală, ale diaconilor și preoților din Biserica Ortodoxă</i> , - Legiuirile Bisericii Ortodoxe Române – Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 1953 și actualizări.		

6. *** <i>Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române</i> - Legiuirile Bisericii Ortodoxe Române – Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 1953 și actualizări. 7. Dron, C., <i>Canoanele – text și interpretare</i> – vol. I, <i>Canoanele Apostolice</i>, Tipografia Cărților Bisericești, București, 1932. 8. Dron, C., <i>Canoanele – text și interpretare</i> – vol. II, <i>Sinoadele ecumenice</i>, Tipografia Cărților Bisericești, București, 1935. 9. Floca, Ioan N., <i>Canoanele Bisericii Ortodoxe, note și comentarii</i>, editura S.C. LIMO TIPO s.r.l. Sibiu, 2005. 10. Floca, Ioan N., <i>Drept canonic ortodox, legislație și administrație bisericească</i>, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 1990, vol. I. 11. Floca, Ioan N., <i>Drept canonic ortodox, legislație și administrație bisericească</i>, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 1990, vol. II. 19. Alte studii recomandate pe parcurs		
8.2. Seminar-laborator		
1. Puterea bisericească oglindită în legiuirile bisericești. 1.1. Regulamentul pentru alegerea, funcționarea și dizolvarea organelor deliberative din parohiile, protopopiatele și Eparhiile din Patriarhia Română – 1952 cu amendamentele actuale	Prezentare lucrări de seminar: argumentări, dezbateri academice Prezentare nouăți bibliografice	4 ore fizice
2. Puterea învățătoarească bisericească. 2.1. Regulamentul pentru organizarea și funcționarea instituțiilor de învățământ pentru pregătirea personalului bisericesc și recrutarea corpului didactic din Patriarhia Română – 1953 cu amendamentele actuale. 2.2. Regulamentul pentru numirea și transferul clerului din parohii, examenele de capacitate, definitive, promovare și selecționare pentru Capitală ale diaconilor și preoților din Biserica Ortodoxă Română – 1953 cu amendamentele actuale	Prezentare lucrări de seminar: argumentări, dezbateri academice Prezentare nouăți bibliografice	2 ore fizice
3. Puterea sfințitoare bisericească: 3.1. Regulamentul pentru organizarea vieții monahale și funcționarea administrativă și disciplinară a Mănăstirilor – 1953 cu amendamentele actuale	Prezentare lucrări de seminar: argumentări, dezbateri academice Prezentare nouăți bibliografice	4 ore fizice
4. Constituția României.	Prezentare lucrări de seminar: argumentări, dezbateri academice Prezentare nouăți bibliografice	6 ore fizice
5. Legea cultelor	Prezentare lucrări de seminar: argumentări, dezbateri academice Prezentare nouăți bibliografice	8 ore fizice
5. Statutele de organizare al cultelor din România	Prezentare lucrări de seminar: argumentări, dezbateri academice Prezentare nouăți bibliografice	4 ore fizice
Bibliografie 1. *** <i>Pidalionul sau Cârma Bisericii Ortodoxe</i>, editura "Credința strămoșească", 2013. 2. *** <i>Regulamentul de procedură al instanțelor disciplinare și de judecată ale Bisericii Ortodoxe Române</i>, - Legiuirile Bisericii Ortodoxe Române – Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 1953 și actualizări. 3. *** <i>Regulamentul pentru administrarea averilor bisericești</i>, - Legiuirile Bisericii Ortodoxe Române – Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 1953 și actualizări.		

4. *** *Regulamentul pentru alegerea, funcționarea și dizolvarea organelor deliberative și executive în parohiile, protopopiatele și Eparhiile din Patriarhia Română*, - Legiuirile Bisericii Ortodoxe Române – Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 1953 și actualizări.
5. *** *Regulamentul pentru numirea și transferarea clerului din parohii, examenele de capacitate, definitivare, promovare și selecționare pentru Capitală, ale diaconilor și preoților din Biserica Ortodoxă*, - Legiuirile Bisericii Ortodoxe Române – Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 1953 și actualizări.
6. *** *Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române* - Legiuirile Bisericii Ortodoxe Române – Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 1953 și actualizări.
12. **Milaș, Nicodim**, *Canoanele Bisericii Ortodoxe, însoțite de comentarii*, vol. I, partea I, Tipografia Diecezană, Arad, 1930.
13. **Milaș, Nicodim**, *Canoanele Bisericii Ortodoxe, însoțite de comentarii*, vol. I, partea a II-a, Tipografia Diecezană, Arad, 1931.
14. **Milaș, Nicodim**, *Canoanele Bisericii Ortodoxe, însoțite de comentarii*, vol II, partea I, Tipografia Diecezană, Arad, 1934.
15. **Milaș, Nicodim**, *Canoanele Bisericii Ortodoxe, însoțite de comentarii*, vol II, partea a II-a, Tipografia Diecezană, Arad, 1936.
16. **Milaș, Nicodim**, *Dreptul biserecesc oriental*, Tipografia "Guttemberg", București, 1915.
17. **Șaguna, Andrei**, *Compendiu de dreptul canonic*, Editura tipografiei arhidiecezană, Sibiu, 1913.
18. **Șaguna, Andrei**, *Enchiridionu, adeca Carte manuale de canone ale unei, sânte, sobornicesci, sî apostolesci Biserici*, Tipografia arhidieceșana, 1871.
19. Alte studii recomandate pe parcurs

* *temele de curs și seminar/laborator trebuie să acopere în întregime obiectivele specifice formulate la secțiunea 7.2.*

* *temele abordate la curs și cele de la seminar pot fi proiectate atât în relație de complementaritate, cât și/sau în relație de aprofundare a tematicii.*

* *este recomandabil ca elaborarea fișei disciplinei să fie făcută în echipă de către titularul de curs și cel de seminar/laborator, eventual de către toți titularii aceleiași discipline, acolo unde mai multe persoane predau aceeași disciplină.*

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Cunoaște, distinge și aplică principalele norme juridice, înțelegând motivele și justificările modificării regulamentelor biserecești. Utilizează corect concepte canonice în dezbateri publice cu nivel mediu de științificitate.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	<i>Evaluare finală</i>	<i>Evaluare frontală/orală pe baza unui subiect extras de masterand</i>	70 %
10.5 Seminar/laborator	<i>Activitate la seminar</i>	<i>Elaborarea unei lucrări caracteristice cercetării și redactării științifice</i>	20 %
		<i>Implicarea în dezbateri</i>	10 %

10.6 Standard minim de performanță:

- se va preciza un standard minim de performanță pentru fiecare probă de evaluare propusă, astfel încât să fie explicit nivelul minim necesar promovării probei respective;
- este recomandabil a fi prezentat algoritmul și/sau procedura de calcul a notei finale a disciplinei;
- se pot face precizări referitoare la numărul de prezențe active, cu respectarea regulamentelor UAB în vigoare;
- metodele de evaluare trebuie să fie în strânsă corelare cu criteriile de evaluare, elementele de conținut vizate și metodele de predare utilizate.

Data completării
15 septembrie 2025

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament
28 septembrie 2025

Semnătura directorului de departament

Anexă la Fișa disciplinei (facultativă)

ANEXĂ LA FIȘA DISCIPLINEI

b. Evaluare – mărire de notă

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Examen	Lucrare scrisă	60%
10.5 Seminar/laborator	Referate, eseuri, proiecte etc.	Prezentare la seminar	40%
10.6 Standard minim de performanță			
Participarea la 50% din activitățile didactice și însușirea conceptelor de bază. *, **			
Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de seminar	
15 septembrie 2025			

c. Evaluare – restanță

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Examen	Lucrare scrisă	60%
10.5 Seminar/laborator	Referate, eseuri, proiecte etc.	Prezentare la seminar	40%
10.6 Standard minim de performanță			
Participarea la 50% din activitățile didactice și însușirea conceptelor de bază. *, **			
Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de seminar	
15 septembrie 2025			